

Tartalomjegyzék

1. Ábrajegyzék	2
2. Bevezetés	3
3. Irodalmi áttekintés	4
4. Kérdések, hipotézisek	5
5. Módszerek.....	6
6. Eredmények és megbeszélés.....	7
7. Összefoglalás és következtetések.....	17
8. Irodalomjegyzék	18
9. Köszönetnyilvánítás	19

1. Ábrajegyzék

1. ábra Szerbia játékperc arányok	7
2. ábra: Ukrajna játékperc arányok	8
3. ábra Csehország játékperc arányok.....	9
4. ábra Ausztria játékperc arányok.....	10
5. ábra Románia játékperc arányok.....	11
6. ábra Horvátország játékperc arányok	12
7. ábra Szlovákia játékperc arányok	13
8. ábra Szlovénia játékperc arányok.....	14
9. ábra Magyarország játékperc arányok	15

2. Bevezetés

Témám iránti érdeklődésemet az keltette fel, hogy szemmel látható mértékben növekedett a külföldi játékosok játékideje a magyar labdarúgó első osztályban. Nem véletlenül lett közbeszéd tárgya a sportszakemberek illetve a szurkolók között ez a téma, mivel statisztikával számszerűen igazolható, ami a következőkben bővebben kifejtésre kerül. Mivel utánpótlás edzőként dolgozom szívügyemnek tartom, hogy minél több fiatal magyar gyermek, minél magasabb szinten tudjon sportolni, ami segíti a labdarúgásunk hosszú távú fejlődését, továbbiakban erős háttérrel teremtem a válogatott számára, mint felnőtt, mint utánpótlás szinten. Kutatásomban arra keresem a választ, hogyan alakultak a légiósok és a hazai játékosink játékperceinek aránya az elmúlt időszakban, illetve milyen tendenciák figyelhetők meg további közép-európai országokban, a magyar adatokhoz képest. Fentebb említett felvetésemet igazolja, hogy a NB1 tizenkét csapatra szűkítése óta ,évről évre emelkedett a külföldi labdarúgók pályán töltött ideje. Amíg 15/16-os idényben 70,8% - 29,2% volt az arány, az a 21/22-es idényre 49,8% -50,2%-ra növekedett a légiósok javára (legnagyobb mértékű csökkenésnek tekinthető a vizsgált országok közül, az adott időszakot nézve). A jelenleg futó szezonban pozitív példa a Vasas FC illetve a már hosszú évek óta csak belföldi labdarúgókat alkalmazó Paksi FC, ami a két klub futballfilozófiájának köszönhető. Ellenpélda a teljes játékidő 90,6 %-át (transfermarkt.com) külföldi játékosoknak biztosító Kisvárda FC. Nemzetközi szinten is található pozitív példa, sőt a „top 5” bajnokságba szereplő (spanyol elsőosztály) Athletic Bilbao csak baszk nemzetiségű játékosokat foglalkoztat. Megítélésem szerint az akadémiákról kikerülő tehetséges magyar labdarúgóknak rendkívül nehéz bekerülni az élvonalba, ilyen körülmények között. Kutatásomnak nem célja a magyar elsőosztályú bajnokságból kizárni a légiósokat, viszont véleményem szerint a korlátlan külföldi játékos áramlás hosszú távon nem kifizetődő, illetve közvetett módon rossz hatással van a labdarúgásunkra.

3. Irodalmi áttekintés

A modern futballt inkább a globalizáció egyik reprezentációjaként értjük. Elterjedésének fontos feltételei az egyszerű szabályrendszere, szokásai nem kapcsolódnak szorosan a brit imperializmushoz és a felszerelés költségei relatív alacsonyak (Giulianotti R., Robertson R. 2004). Balogh és Bába (2021) szerint a magyar labdarúgás 2010 óta jelentős fejlődésen ment keresztül (infrastruktúra, aktív labdarúgók száma). Az OTP Bank ligát (NB1)-et és a cseh Fortuna ligával hasonlították össze különböző változók mentén. Viszont negatív tendenciákat is észleltek, ha éppen az idegenlégiósok arányát, vagy a transzferegyenleget nézzük. Poli, Ravenel és Besson (2016) a „top 5 bajnokságot vizsgálta. 1985-ig az külföldi játékosok aránya sehol sem érte el a 10%-ot. Ettől az évtől kezdve azonban folyamatos növekedés következett. A legnagyobb növekedés 1995/96-os (a Bosman szabály előtt), illetve a 2000/2001-es idénybe volt, ahol a külföldi labdarúgók száma 18,6%-ról 35,6%-ra emelkedett. Rendkívül érdekes, azt elemezni, hogy a nemzetközi futballcsapatok számára előnyös-e, ha a játékosok külföldön játszanak erősebb bajnokságokban, illetve ha erősebb ligákkal rendelkező országok menedzsereit alkalmazzák sajátjukban. Ezt a kérdéskört vizsgálta Allan, G.J. és Mofat, J. (2014) tanulmányukban, amiben az előbbi állítást megerősítették, míg a másodiknak negatív hatásokat tulajdonítottak. A magyar utánpótlás helyzetéről is kell beszélni, ha erről a témáról akarunk többet megtudni, mivel mindenek az alapja a stabil utánpótlás nevelés. Szegedi (2001) kutatásában 6 problémát emelt ki az utánpótlás korosztályokkal kapcsolatban. 1. A sportág vonzereje jelentősen csökkent: érezhetően kevesebben kíváncsiak a felnőtt és utánpótlás mérkőzésekre. 2. Az egyesületeknek rossz a társadalmi integrációjuk: nincsen jelentős tagság. A klubok a külvilág számára szinte átláthatatlanok. 3. A pályák rossz minősége: véleményem szerint manapság már sokat változott, pozitív irányba a pályák minősége, a klubok részére többé – kevésbé megfelelő minőségű pálya áll rendelkezésre (vannak kivételek) 4. Az utánpótlásedzőknek megoldatlan a helyzetük: e tekintetben is történt előrelépés, az MLSZ jól láthatóan nagyobb hangsúlyt fektet az edzők kinevelésére, csak mindezt még mindig nem az egyetemekkel szoros együttműködésben teszi. 5. A különböző típusú egyesületek közötti közvetítő mechanizmusok rosszul működnek: szintén elmondható, hogy a klubok között sincs meg a megfelelő kommunikáció, az információikat rejtegetik egymás elől, és ellenséggént tekintenek egymásra egyes csapatok. 6. Nem minden esetben működnek hatékonyan a labdarúgás- és más társadalmi alrendszerek közötti közvetítő mechanizmusok sem: itt a klubok az önkormányzatokkal, és az iskolákkal való kommunikációra kell elsősorban gondolni.

4. Kérdések, hipotézisek

- Kutatási hipotézisek

1. Feltételezem, hogy Magyarország biztosítja a legtöbb játékpercet a külföldi játékosoknak, a vizsgált országok közül.
2. Feltételezem, hogy Magyarországon nőtt a legtöbbet a légiósok játékperceinek aránya, a legkorábbi, illetve a legfrissebb adatokat nézve.
3. Feltételezem, hogy Szerbia biztosít a legtöbb játékpercet a hazai játékosaik számára a vizsgált országok közül.

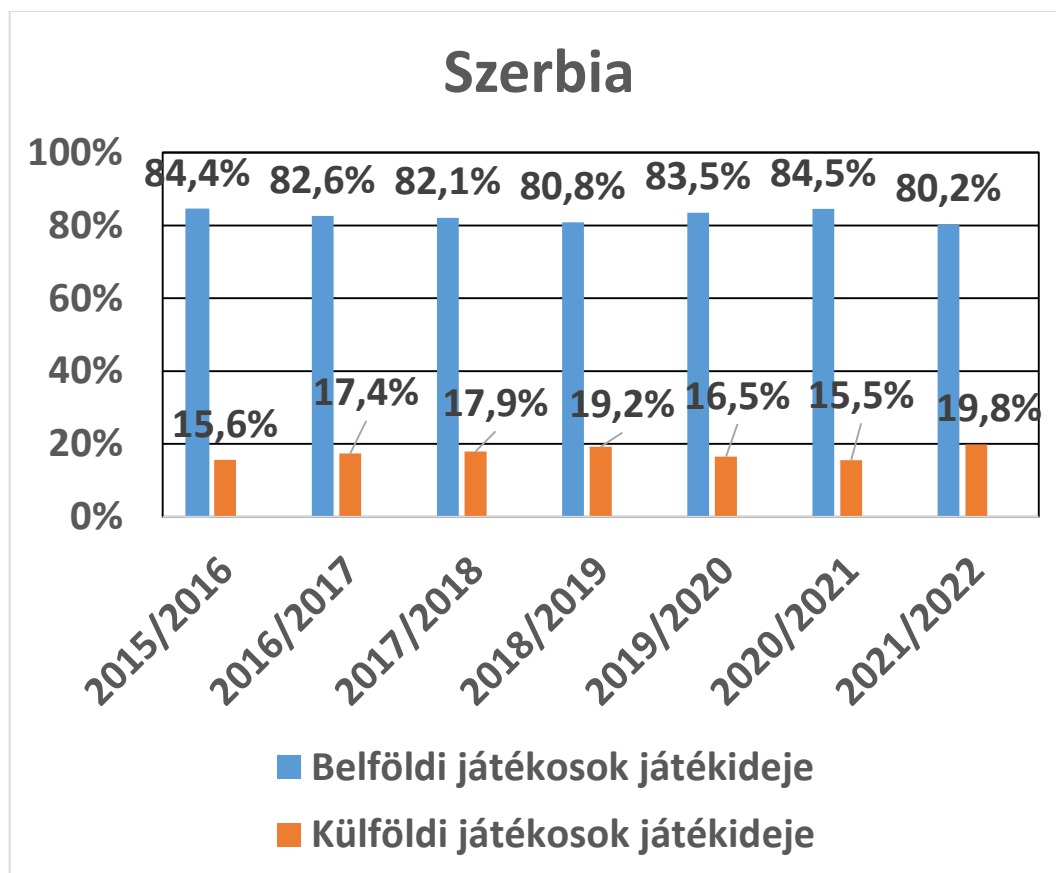
- Kutatás célja:

1. Legkiemelkedőbb célomnak tekintem a magyar labdarúgó társadalom figyelmének felhívását a légiósok mennyiségének folyamatos növekedésére.
2. Magyarország és egyes közép-európai országok tendenciáinak megfigyelése, a belföldi és külföldi játékosok játékperceinek arányának szempontjából

5. Módszerek

- a. Magyarországhoz hasonló gazdasági helyzetű és földrajzi elhelyezkedésű országok első osztályú klubjainak hazai és külföldi játékosainak játékehetőségének (percben történő) összehasonlítása ($n=9$).
- b. Vizsgált országok: Ausztria, Szlovénia, Szlovákia, Csehország, Ukrajna, Szerbia, Románia, Horvátország és Magyarország
- c. Statisztikai elemzés
 - d. A statisztikai elemzéseket a JASP szoftverben végeztük el (0.16.3 verzió, JASP Team, 2022). A külföldi játékos percek évenkénti alakulására lineáris regressziós modellt illesztettünk. Az eredmények értékelésénél 5%-os szignifikancia szintet alkalmaztunk.

6. Eredmények és megbeszélés

1. ábra Szerbia játékperc arányok

Szerbia esetében az összes vizsgált évben 80% felett kaptak játékpercet a belföldi játékosok, a játékidő arány tekintetében.

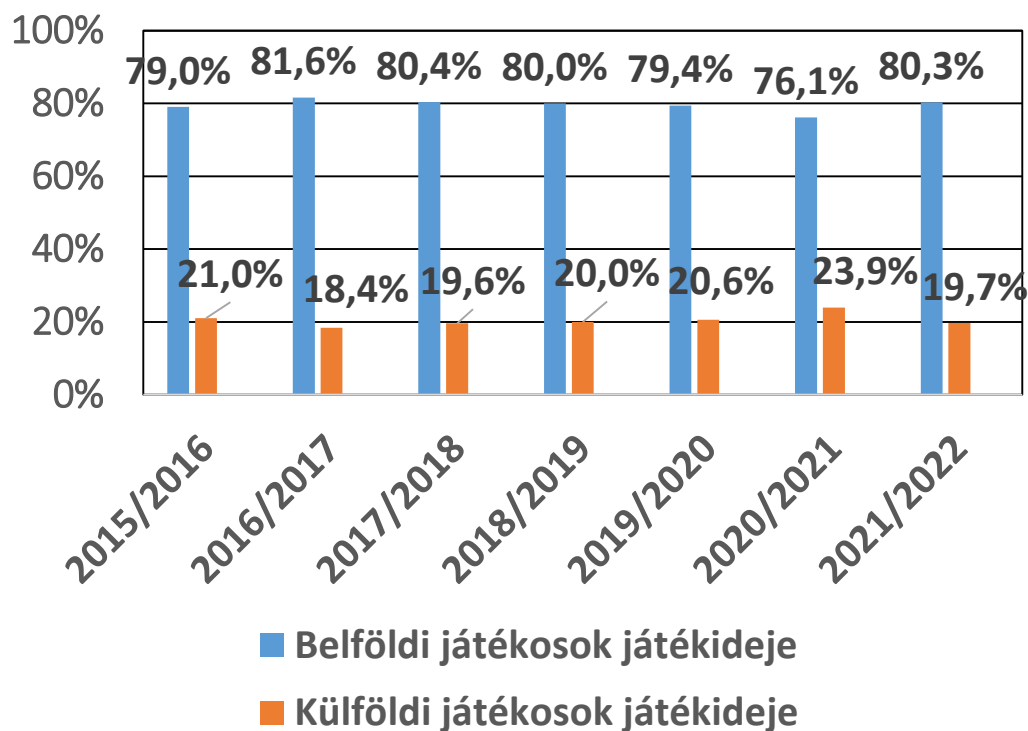
Vizsgált adatok átlaga: 82,59% (belföldi játékosok), illetve 17,41% (külföldi játékosok)

Szórás: 0,017

Bajnokság csapatainak száma: 16 csapat

Mérkőzések csapatonként: 30 mérkőzés

Ukrajna

2. ábra: Ukrajna játékperc arányok

Ukrajna vonatkozásában is magas a hazai játékidőarány, szintén 80% környékén.

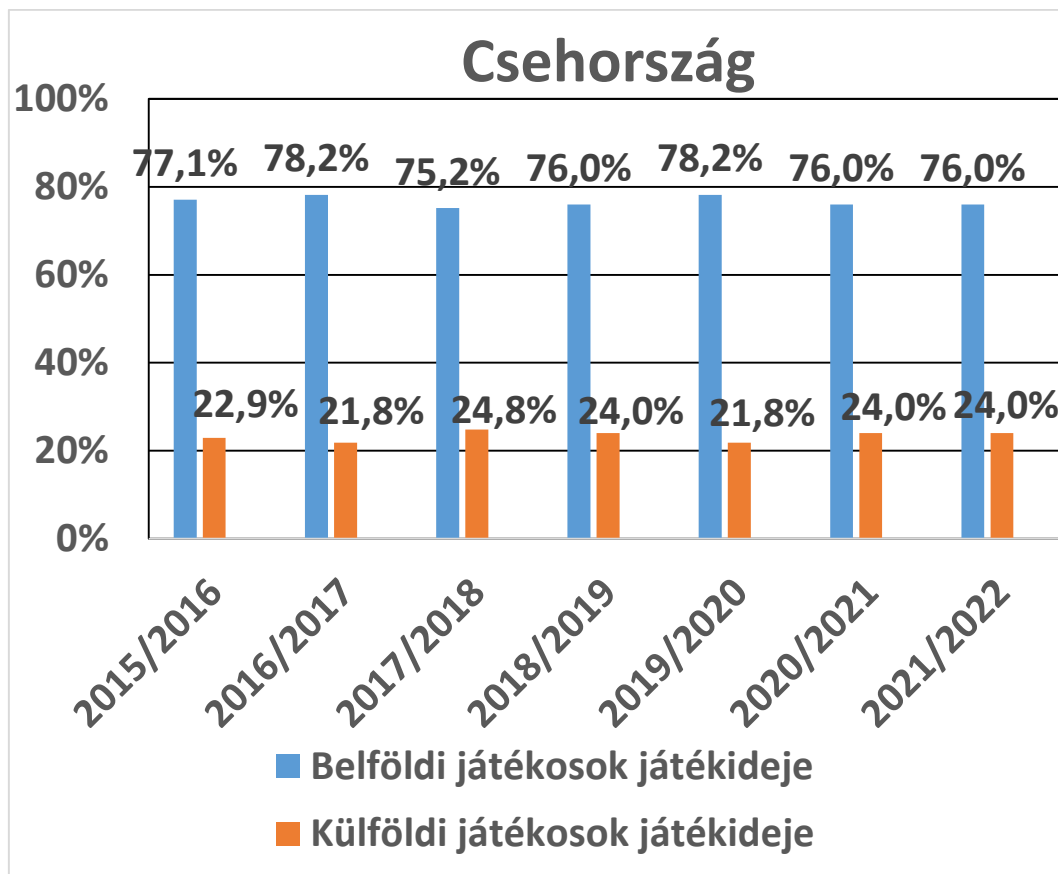
Csak a 2020/2021-es szezonban észlelhető jelentősebb visszaesés (76,1%).

Vizsgált adatok átlaga: 82,59% (belföldi játékosok), illetve 17,41% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,017

Bajnokság csapatainak száma: 16 csapat

Mérkőzések csapatonként: 30 mérkőzés

3. ábra Csehország játékerő arányok

Csehországnál magas, 75% környékén lévő az arány.

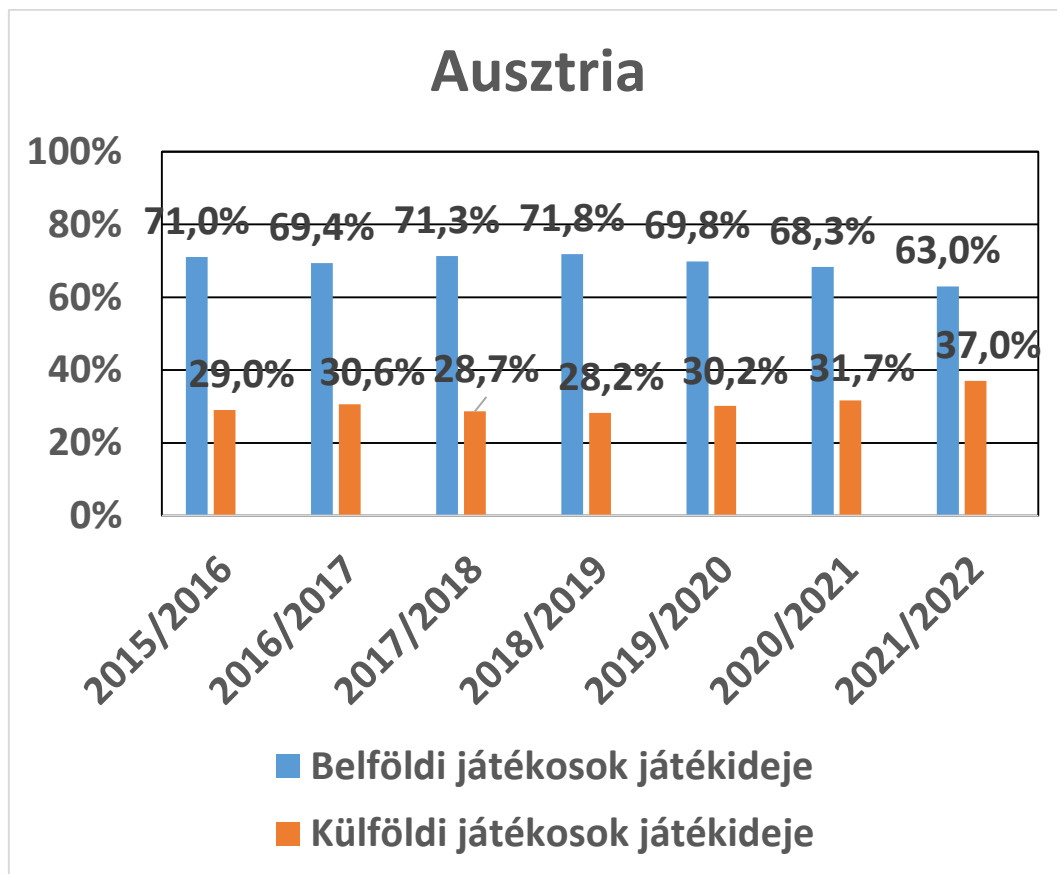
Minden vizsgált évben 75% feletti játékidő arányt kaptak a hazai játékosok.

Vizsgált adatok átlaga: 76,67% (belföldi játékosok), illetve 23,33% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,012

Bajnokság csapatainak száma: 16 csapat

Mérkőzések csapatonként: 30 mérkőzés

4. ábra Ausztria játékpert arányok

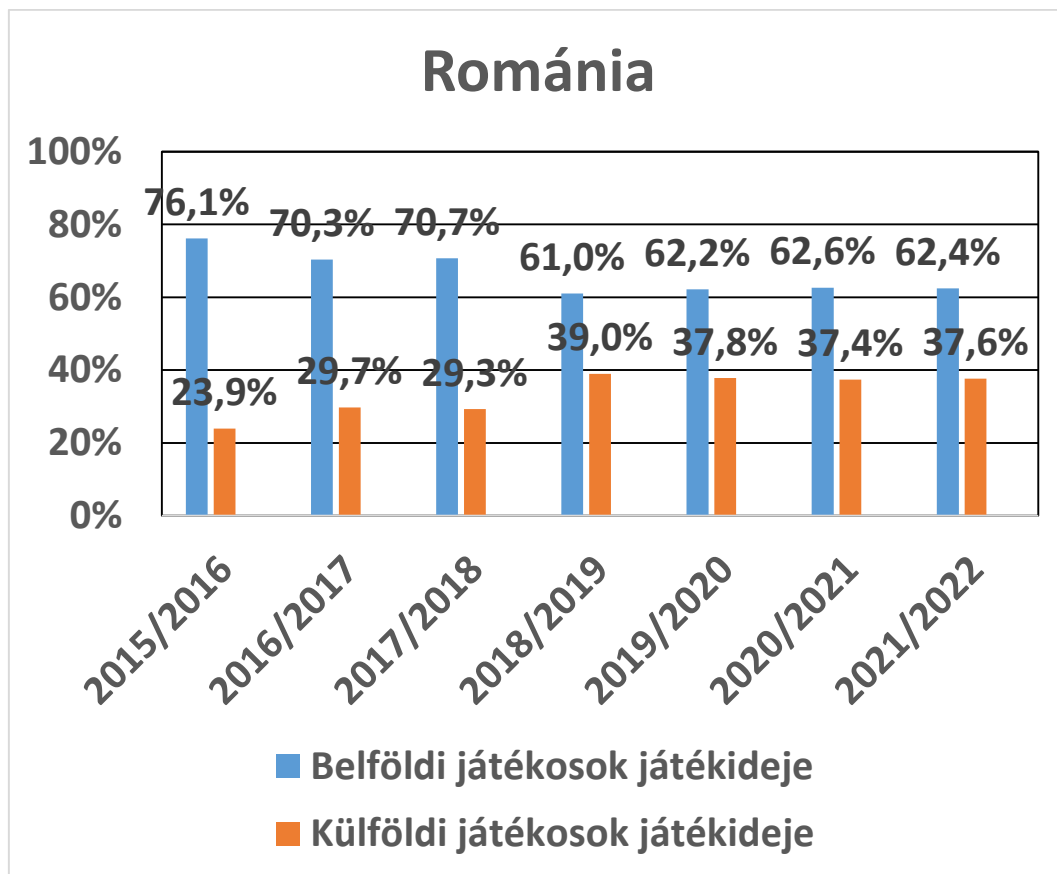
Ausztria esetében a vizsgált első ingadozó az játékidő arány, majd az követő négy évben (2018/2019)-es szezonról) folyamatosan csökkent a hazai játékosok játékidőaránya.

Vizsgált adatok átlaga: 69% (belföldi játékosok), illetve 31% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,030

Bajnokság csapatainak száma: 12 csapat

Mérkőzések csapatonként: 22 (+ alsó-felső ház)

5. ábra Románia játékerő arányok

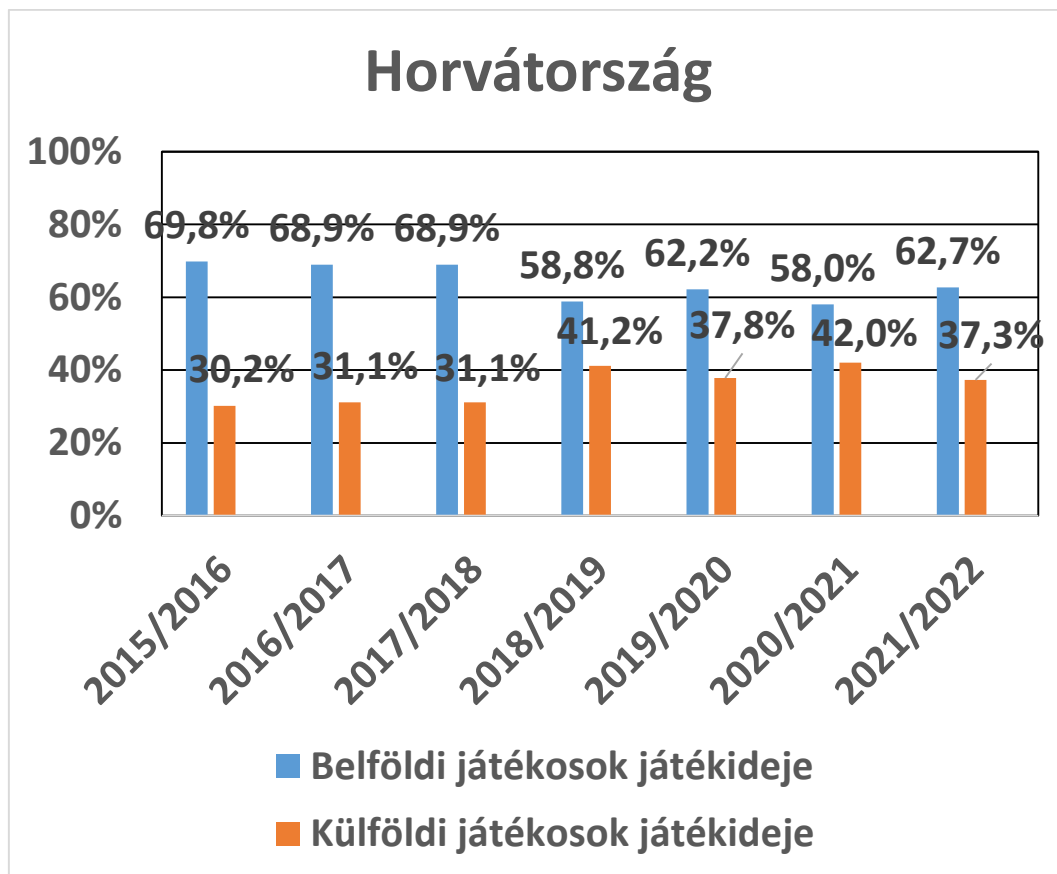
Románia vonatkozásában kiemelendő a 2018/2019-es szezon, ahol az előző évhez képest nagyobb mértékű visszaesés tapasztalható (Románián kívül még további két országban, ugyanabban az évben hasonló nagyságú visszaesés tapasztalható a belföldi játékosok játékidő arányában).

Vizsgált adatok átlaga: 66,47% (belföldi játékosok), illetve 33,53% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,056

Bajnokság csapatainak száma: 16 csapat

Mérkőzések csapatonként: 30 (+ alsó és felső ház)

6. ábra Horvátország játékperc arányok

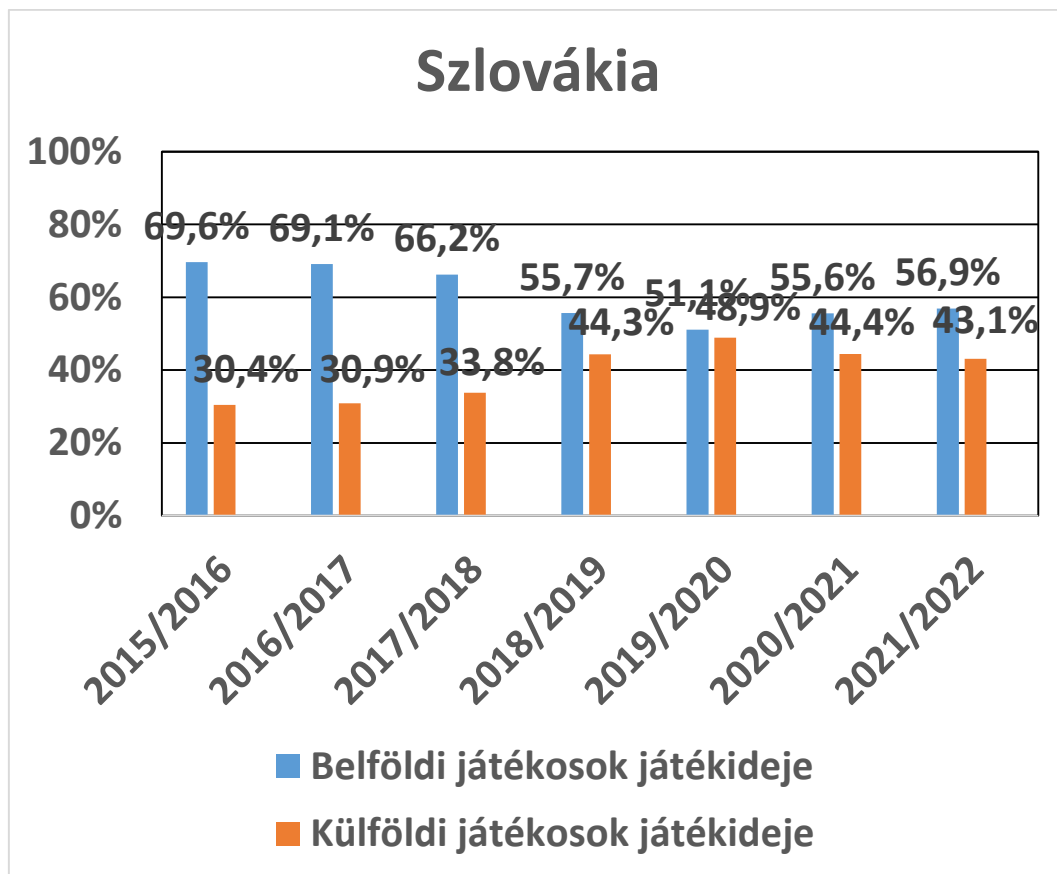
Horvátország a következő olyan ország, ahol a 2018/2019-es évben Romániához hasonló (10% környéki) visszaesés tapasztalható a belföldi játékosok játékidőarányában.

Vizsgált adatok átlaga: 64,19% (belföldi játékosok), illetve 35,81% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,050

Bajnokság csapatainak száma: 10 csapat

Mérkőzések csapatonként: 36 mérkőzés

7. ábra Szlovákia játékperc arányok

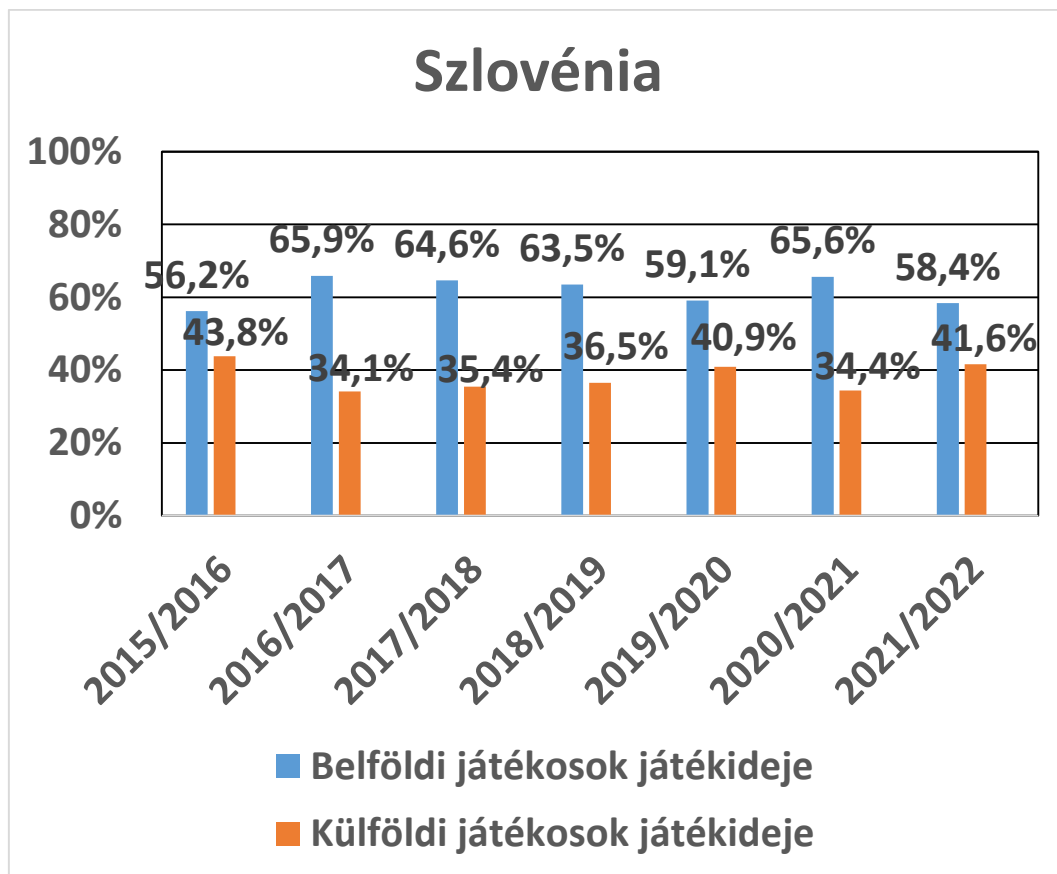
Szlovákia a harmadik olyan ország, ahol az említett „nagyobb” visszaesés volt tapasztalható a hazai játékosok játékidő arányában a 2018/2019-es szezonban.

Vizsgált adatok átlaga: 60,6% (belföldi játékosok), illetve 39,4% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,075

Bajnokság csapatainak száma: 12 csapat

Mérkőzések csapatonként: 22 (+alsó-felső ház)

8. ábra Szlovénia játékerő arányok

Szlovéniát nézve folyamatos ingadozást fedezhetünk fel az arányokat nézve, mind a hét vizsgált évben.

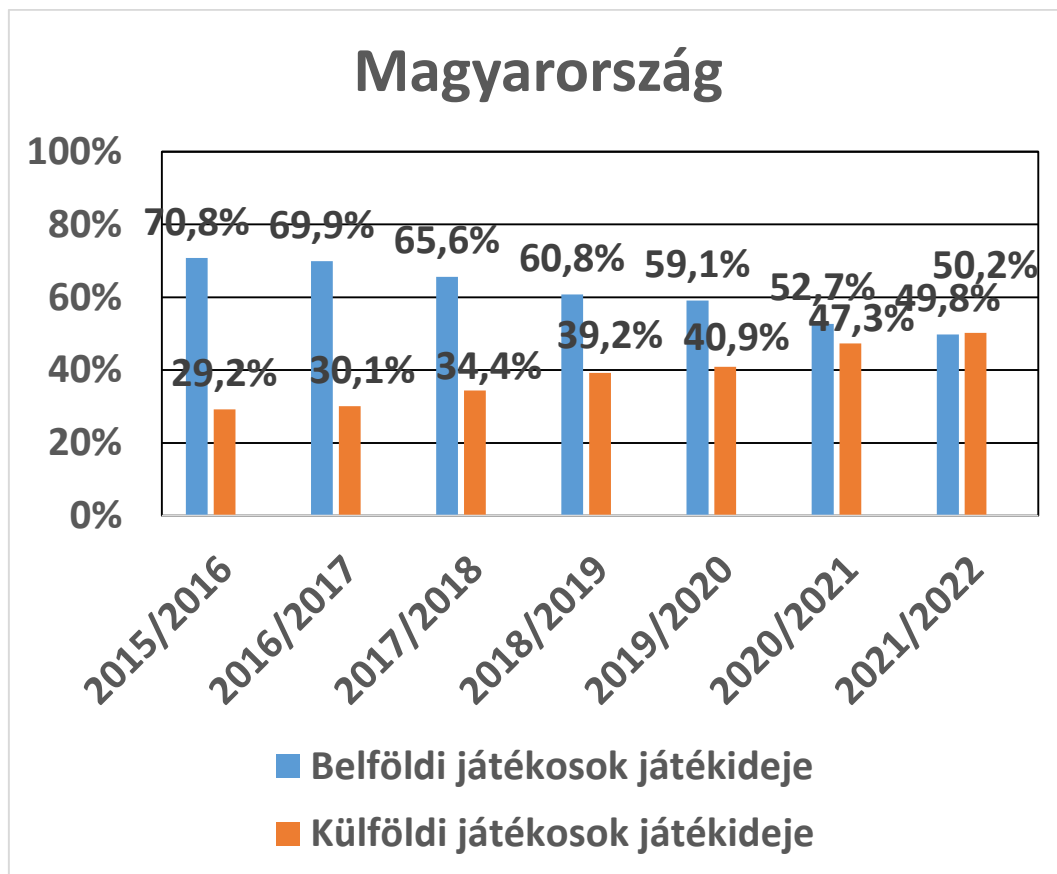
Szlovénia az egyetlen olyan ország a vizsgált országok közül, ahol a első vizsgált évnél (2015/2016) magasabb a belföldi játékosok játékidőaránya az utolsó vizsgált szezonban (2021/2022).

Vizsgált adatok átlaga: 61,9% (belföldi játékosok), illetve 38,1% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,039

Bajnokság csapatainak száma: 10 csapat

Mérkőzések csapatonként: 36 mérkőzés

9. ábra Magyarország játékerő arányok

Magyarország egyetlen olyan ország a vizsgált országok közül ahol folyamatosan csökken a belföldi játékosok játékidő aránya.

A 2015/2016-os idényben 70,8% - 29,2% volt az arány, a 2021/2022-es szezonra 49,8% - 50,2% lett.

Az említett adatok alapján kijelenthető, hogy csak Magyarországon kapnak több játékidőt a külföldi játékosok, a vizsgált országok közül.

Vizsgált adatok átlaga: 61,24% (belföldi játékosok), illetve 38,76% (külföldi játékosok).

Szórás: 0,081

Bajnokság csapatainak száma: 12 csapat

Mérkőzések csapatonként: 33 mérkőzés

A külföldi játékosok játékpercei növekvő tendenciát mutatnak a 2015/2016-os és 2021/2022-es szezon között a vizsgált országokban ($F(1;61)=6,10; p=0,016$). Az összes ország figyelembevételével az tendencia regressziós egyenese a következő: $-27,421 + 0,014 \cdot \text{szezon kezdőéve}$. Magyarországot vizsgálva az alábbi regressziós egyenest kapjuk: $-74,495 + 0,037 \cdot \text{szezon kezdőéve}$. A trend meredeksége szignifikáns ($t=6,69; p<0,001$). A többi vizsgált országot Magyarország viszonylatában elemezve azt látjuk, hogy Magyarország rendelkezik a legnagyobb meredekségű tendenciával (1. táblázat). A vizsgált országok közül Románia és Szlovákia növekedési üteme nem tér el Magyarországtól, tehát ezekben az országokban és hazánkban a legnagyobb a külföldi játékosok játékperceinek a növekedése.

Ország	Tengelymetszet különbség	Tengelymetszet különbség p érték	Meredekség különbség	Meredekség különbség p érték
Ausztria	54,839	0,001	-0,027	0,001*
Csehország	71,341	< ,001	-0,035	< ,001*
Horváthország	38,961	0,018	-0,019	0,018*
Románia	27,983	0,084	-0,014	0,083
Szerbia	69,335	< ,001	-0,034	< ,001*
Szlovákia	17,087	0,286	-0,008	0,287
Szlovénia	75,236	< ,001	-0,037	< ,001*
Ukrajna	68,861	< ,001	-0,034	< ,001*

7. Összefoglalás és következtetések

Összefoglalásként elmondható, hogy folyamatosan évről évre növekszik a külföldi labdarúgók játékpercei a hazai elsőosztályú bajnokságban, ami a 21. század egyik legnagyobb problémájává nőheti ki magát labdarúgásunkba. Hiszem, hogy el tudjuk hinteni egy más szemléletmód magjait, amely több lehetőséget ad a hazai játékosok számára. Romániában a jelenlegi szezontól maximalizálást vezettek be a légiósok számának tekintetében, ami azt jelenti, hogy a pályán tartózkodó játékosok minimum 40%-a román állampolgárnak kell lennie. Első hipotézisemet megtartom mivel a statisztika elvégzését követően bebizonyosodott, hogy Magyarország biztosítja a legtöbb játékpercet a külföldi játékosok számára. Második hipotézisemet szintén megtartom, Magyarországon nőtt a legtöbbet a külföldi játékosok játékidő aránya a legkorábbi, illetve a legfrissebb adatokat nézve. Harmadik hipotézisemet is megtartom, Szerbia biztosítja a legtöbb játékidőt a hazai játékosok számára.

8. Irodalomjegyzék

D. Ranc (2013). Foreign Players and Football Supporters: The old Firm, Arsenal, Paris Saint-Germain. Manchester University Press; 1st edition.

R. Poli, L. Ravenel, R. Besson (2016). Foreign players in football teams. CIES Football Observatory Monthly Report Issue no. 12 - February 2016 Elérhető: https://football-observatory.com/IMG/pdf/mr12_eng.pdf

Balogh R., Dajnoki K., Bácsné Bába É. (2018). Miért beteg a magyar futball még mindig? - A magyar labdarúgás játékos piacának jellemzése Jelenkori Társadalmi és Gazdasági Folyamatok 13(3-4). DOI:10.14232/jtgf.2018.3-4.105-117

<https://www.transfermarkt.com/>, 2022. október 3.

Giulianotti R., Robertson R. (2004). The globalization of football: A study in the glocalization of the “serious life.” The British Journal of Sociology, 545–568 o. <https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2004.00037.x>

Allan G. J., Moffat J. (2014). Muscle drain versus gain in association football: technology transfer through player migrations and manager immigration. Applied Economic Letters 490–493. <https://doi.org/10.1080/13504851.2013.870641>

Sárkányiné B. M. (1998). A magyar labdarúgó utánpótlás-nevelés helyzete, fejlesztésének lehetőségei. Szakdolgozat. Magyar Testnevelési Egyetem.

Szegedi P. (2003). Az utánpótlás-nevelés a magyar labdarúgás struktúrájában. Századvég 1-25 o.

9. Köszönetnyilvánítás

Köszönöm minden felkészítő tanárnak, és minden további személynek, aki a segítségemre volt a kutatásomban.